

Praktické náležitosti tlumočnické profese I.

4. 10. 2022

Dana Peňázová

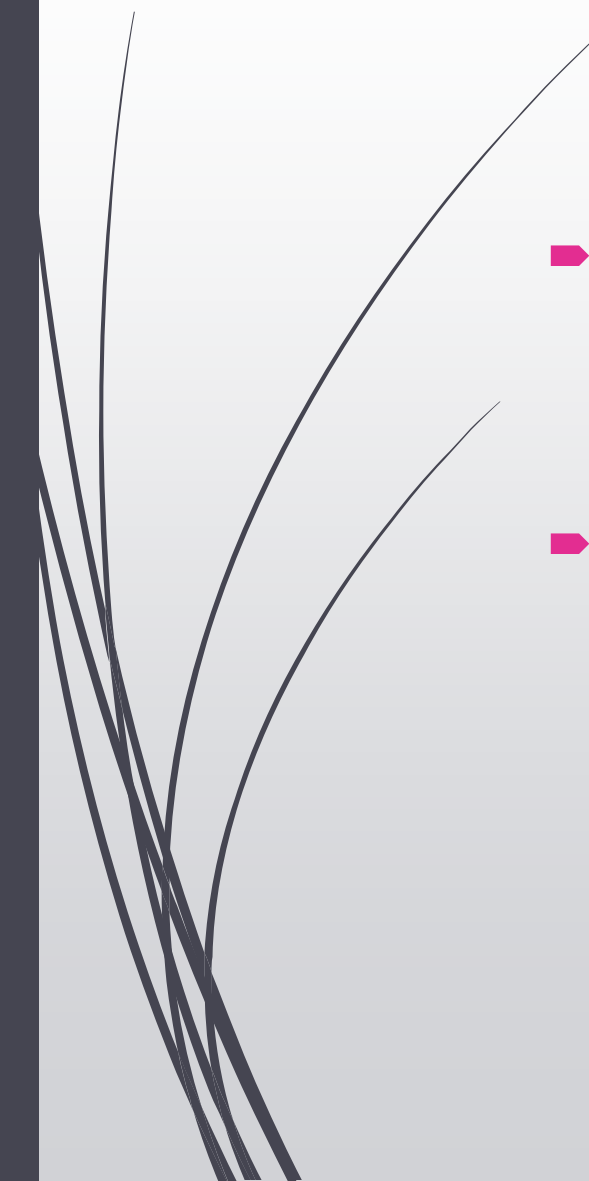
Etický kodex tlumočnicka ČZJ

(ČKTZJ)

- 1. Tlumočnick je osoba, která v rámci své profese převádí za úplatu smysl sdělení z výchozího jazyka do jazyka cílového. Je prostředníkem mezi dvěma osobami, které by se bez něj nedorozuměly. Tlumočnick se nesnaží být aktivním účastníkem komunikace.
- 2. Tlumočnick přijímá zásadně jen takové závazky, které odpovídají jeho schopnostem a kvalifikaci. Tlumočnick je povinen se na tlumočení řádně a včas připravit. Nese plnou zodpovědnost za kvalitu své práce.

-
- 3. Tlumočnick přizpůsobuje své chování a oděv situaci, v jejímž rámci tlumočí.
 - 4. Tlumočnick je vázán mlčenlivostí, která se týká všeho, co se dozví během tlumočení a přípravy na ně, včetně identity svých klientů.
 - 5. Tlumočnick nezaujímá k tlumočené situaci ani ke klientům osobní postoje a nehodnotí je.
 - 6. Tlumočnick neodmítne klienta pro jeho národnost, rasu, pohlaví, věk, náboženské vyznání, politickou příslušnost, sociální postavení, sexuální orientaci, rozumovou úroveň, pověst a smýšlení.

-
- ▶ 7. Tlumočník má právo odmítnout výkon své profese z důvodu pro něj nevhodných pracovních podmínek nebo v případě, že by nedokázal být neutrální vůči tlumočenému sdělení, a mohl tak poškodit některou ze zúčastněných osob včetně sebe.
 - ▶ 8. Tlumočník má právo odmítnout výkon své profese v případech, že má podezření na aktivity, které jsou v konfliktu se zákonem nebo porušují lidská práva.
 - ▶ 9. Tlumočník sleduje vývoj své profese u nás i ve světě, vzdělává se a soustavně zvyšuje svou profesionální úroveň.

-
-
- 10. Tlumočník spolupracuje s ostatními kolegy při prosazování a obhajobě společných profesních zájmů.
 - 11. Tlumočník dbá na to, aby nepoškodil svým jednáním dobré jméno svého kolegy, Komory nebo tlumočnické profese.
 - 12. Tlumočník zná Etický kodex tlumočnicka a dodržuje ho.

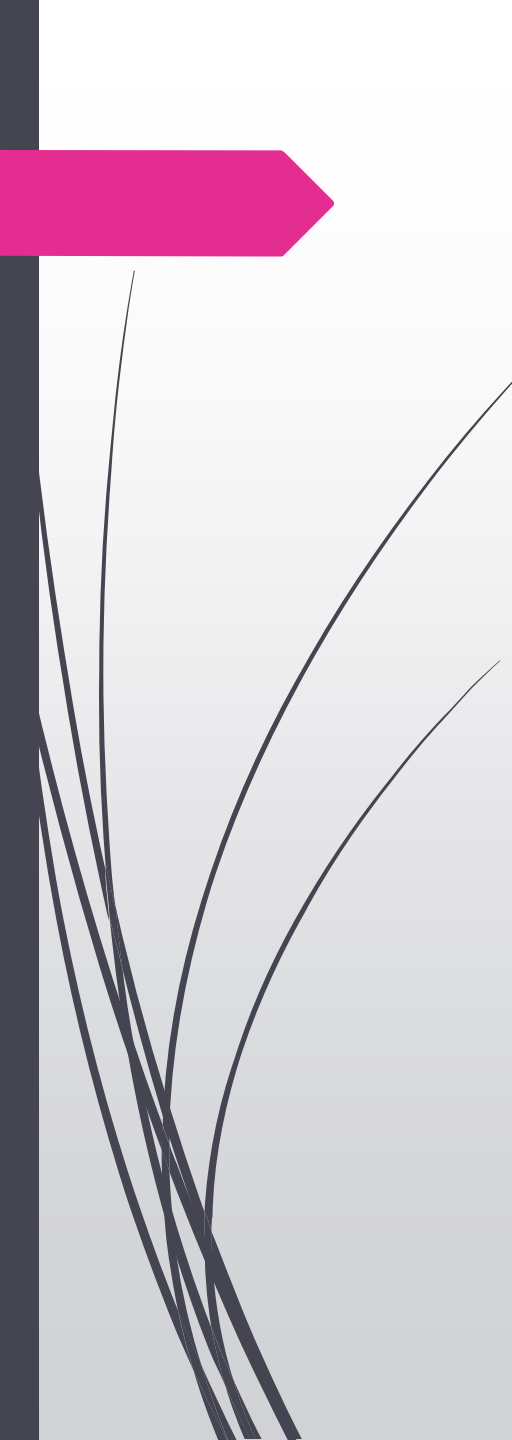
Etický kodex tlumočnicka

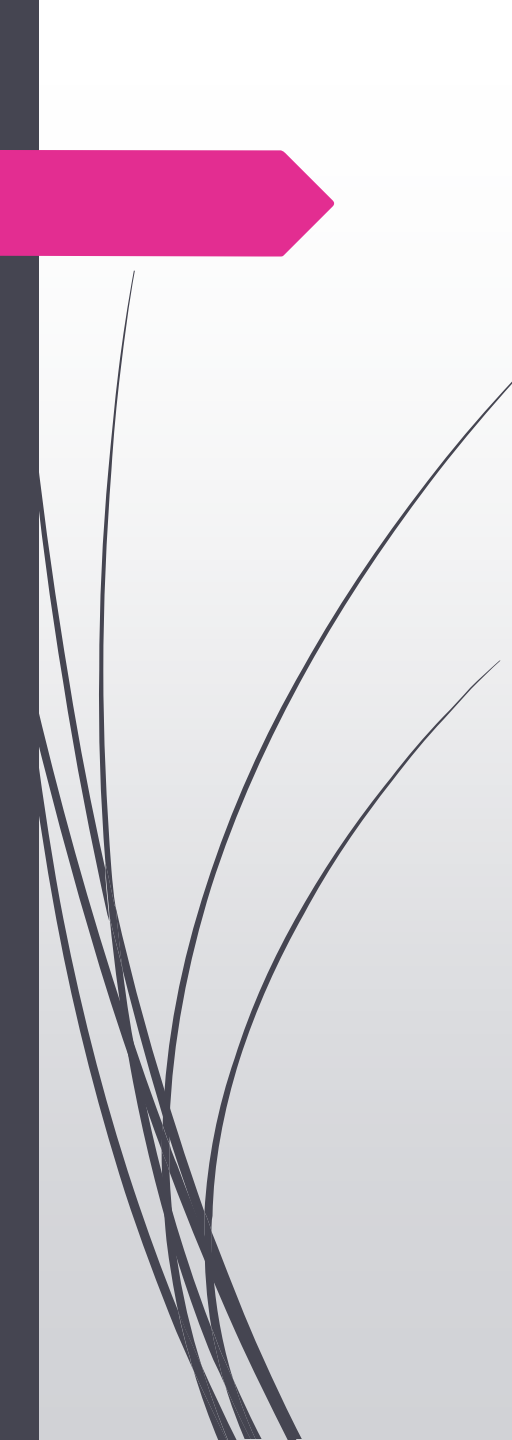
(KSTČR)

- **1.** Soudní tlumočnick je povinen dbát na **úměrnost** jím převzatých závazků z hlediska odborných znalostí, rozsahu a termínů, aby je byl schopen splnit podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Pokud soudní tlumočnick není schopen požadovaný termín splnit v plné kvalitě a rozsahu, neprodleně na tuto skutečnost upozorní zadavatele a dohodne s ním přijatelnější termín. Pozdější odmítnutí úkonu je možné pouze ze závažných důvodů (nemoc, úraz apod.). V takovém případě se tlumočnick neprodleně omluví, popř. zajistí za sebe náhradního soudního tlumočnicka, ale pouze se souhlasem zadavatele.
- **2.** Požadovaný úkon je soudní tlumočnick povinen provést **osobně** a jeho zadání dalším tlumočnickům, ať již z jakéhokoliv důvodu, je nepřijatelné. Od toho je třeba odlišit případ, kdy soudní tlumočnick provede na požádání revizi překladu provedeného jiným tlumočnickem (soudním či nesoudním).

-
- ▶ **3.** Soudní tlumočnický úkon provádí v nejvyšší možné **kvalitě**, a to jak z hlediska odborného, tak jazykového. Tlumočnický úkon, ať již se jedná o překlad či tlumočení, musí být funkčním ekvivalentem tlumočeného projevu či výchozího textu a přesně mu odpovídat. Není přípustné cokoliv vynechávat či doplňovat (s výjimkou tzv. poznámek překladatele, připojených v závorce nebo jinak graficky odlišených, které jsou nutné pro správné pochopení významu překládaného textu).
 - ▶ **4.** Soudní tlumočnický úkon je povinen dodržovat dohodnuté **termíny** a být dochvilný. Na místo jednání se dostaví s dostatečným předstihem.
 - ▶ **5.** Převzetí a provedení úkonů, ke kterým není soudní tlumočnický úkon oprávněn (úkon do jazyka či z jazyka, pro který není soudní tlumočnický úkon zapsán u příslušného soudu, ověření kopie listiny či podpisu atd.) nebo které jsou v rozporu se zákonem, nebo úkonů, v nichž se soudní tlumočnický úkon cítí být podjatý, je **nepřípustné**.

-
- **6.** K zajištění kvality tlumočnického úkonu či překladu je nutná řádná **příprava** soudního tlumočnicka, která spočívá v nahlédnutí do spisů či v získání informací o projednávané věci, v prostudování podkladů k jednání, obstarání přehledu odborných výrazů po případné konzultaci s odborníkem atd.
 - **7. Ústní projev** soudního tlumočnicka v cílové řeči je srozumitelný, věrně reprodukuje obsah i výrazové prostředky projevu, který tlumočí.
 - **8.** Tlumočnick se v průběhu tlumočení průběžně přesvědčuje, zda osoba, které tlumočí, rozumí tomu, co je jí tlumočeno. Je-li zjevné, že osoba, které tlumočí, nerozumí obsahu tlumočené promluvy, je na tlumočnickovi, aby zadavatele na tuto okolnost upozornil. V zájmu zajištění kvality úkonu je, aby zadavatel nejasnosti vysvětlil.

-
- **9.** Soudní tlumočnický dodržuje zásadu **nezávislosti a nestrannosti** a nepřipustí, aby mu někdo určoval, jakým způsobem má přednesený výrok tlumočit či překládat. Soudní tlumočnický se zdrží jakéhokoliv kontaktu se stranami řízení kromě vlastního provedení úkonu. Toto platí zejména v případě soudního řízení, přípravného řízení apod.
 - **10.** K **důstojnému vystupování** při tlumočnickém výkonu patří vhodné oblečení a upravený zevnějšek. Jakékoliv výstřednosti jak v projevu, tak i v zevnějšku a oblečení jsou nepřipustné. Stejně nepřipustné je zasahovat do jednání vlastními myšlenkami či skákáním do řeči. Při konsekutivním tlumočení má však tlumočnický právo požadovat, aby mu byla dána možnost tlumočit po kratších úsecích předneseného projevu.

-
- ▶ **11.** Soudní tlumočnick dodržuje zásadu **diskrétnosti a mlčenlivosti**. O průběhu a obsahu jednání nesmí soudní tlumočnick nikoho informovat a nesmí využít ve svůj prospěch informace, které při tlumočení získá.
 - ▶ **12.** Soudní tlumočnick věnuje zvýšenou péči **ochraně dokumentů**, které mu byly svěřeny k provedení ověřeného překladu, zvláště předchází jejich ztrátě, resp. poškození. Dále dbá, aby se tyto dokumenty nedostaly do cizích rukou a nebyly jakýmkoliv způsobem zneužity.
 - ▶ **13.** Písemný projev soudního tlumočnicka má **vzornou úpravu** pokud možno odpovídající úpravě překládaného dokumentu, nejsou v něm překlady ani gramatické chyby, použité výrazové prostředky odpovídají terminologii cílového jazyka, jsou obecně srozumitelné a logické v mezích výchozího textu.

-
- ▶ **14.** Na chyby a **nedostatky ve výchozím textu** – zejména úředního charakteru – upozorní soudní tlumočnick zadavatele a nebude je sám opravovat.
 - ▶ **15.** Soudní tlumočnick je **kolegiální vůči ostatním soudním tlumočnickům**. Vůči kolegům soudní tlumočnick nepoužívá nekalé soutěže, např. nabízením úkonů za neúměrně nízké honoráře za účelem získání klientely.

-
- **16.** Při **stanovení smluvní odměny** postupuje tlumočnick na základě sazeb obvyklých v místě a čase. Při účtování odměny dle zákona o znalcích a tlumočnících postupuje soudní tlumočnick v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o znalcích a tlumočnících a příslušné prováděcí vyhlášky. Soudní tlumočnick má rovněž možnost opřít své vyúčtování o existující relevantní rozsudky vyšších soudů a příp. judikáty, k nimž mu KST ČR v rámci svých možností umožní přístup.
 - **17.** Soudní tlumočnick je povinen neustále zvyšovat svou **kvalifikaci**, a to nejen v příslušné jazykové oblasti, ale i v souvisejících oblastech odbornosti, jako je např. znalost právního prostředí jazykových oblastí, v jejichž jazycích překládá a/nebo tlumočí. Samozřejmostí je udržování vysoké informovanosti a rozhledu. Jen vysoce vzdělaný a dobře informovaný soudní tlumočnick může podat kvalitní tlumočnický či překladatelský úkon.

Děkuji za pozornost

► Kontakt:

► penazova@gmail.com